

Ministerul Muncii, Protecției
Sociale și Familiei

KEYSTONE
HUMAN SERVICES INTERNATIONAL
MOLDOVA ASSOCIATION

Impactul Programului Comunitate Incluzivă- Moldova asupra incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități

Prof., dr.hab. Ludmila Malcoci,
Director Executiv Keystone Moldova

Informație de context

- 2008- Inițiativa Comunitate Incluzivă-Moldova
- Parteneri: MMPSF, OSF/MHI, Fundația Soros-Moldova, KHSI US, Keystone Moldova
- **Obiectivul:** pilotarea unor modele de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități intelectuale

Contextul

- Rezistență din partea administrației casei internat
- Lipsa unui cadru normativ și instituțional adecvat schimbărilor propuse
- Lipsa unui mecanism clar de dezinstituționalizare în condițiile descentralizării
- Lipsa unor modele alternative de îngrijire a persoanelor cu dizabilități intelectuale în spațiul imediat apropiat
- Stereotipul de persoane bolnave și convingerea că ele pot fi reabilite/fixate doar în instituții rezidențiale
- Stigma mare față de persoanele cu dizabilități intelectuale la nivel de comunități

- Deschidere din partea MMPSF
- Reformele inițiate de ME pentru transformarea instituțiilor rezidențiale
- Experiența pozitivă și expertiza Keystone US
- Susținerea financiară din partea OSF/MHI și Soros Moldova
- Încrederea, entuziasmul și insistența echipei Keystone Moldova
- Deschiderea unor APL pentru schimbare

Rezultate de impact

- Cadru legal dezvoltat pentru incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități (CDPD, Legea 60, Plan National de incluziune, regulamente/standarde servicii)
- Mecanisme de control a calității serviciilor pentru persoane cu dizabilități funcționale (Consiliu de acreditare, fise de evaluare conform standardelor, servicii acreditate). 100% din serviciile pilot dezvoltate sunt acreditate
- Mecanisme intersectoriale de prevenire a instituționalizării persoanelor cu dizabilități funcționale în 12 raioane (Comisia copil in dificultate, comisia pentru adulți în dificultate)
- Planuri de dezinstituționalizare și incluziune socială dezvoltate în mod participativ și în proces de implementare în 4 raioane

Rezultate de impact

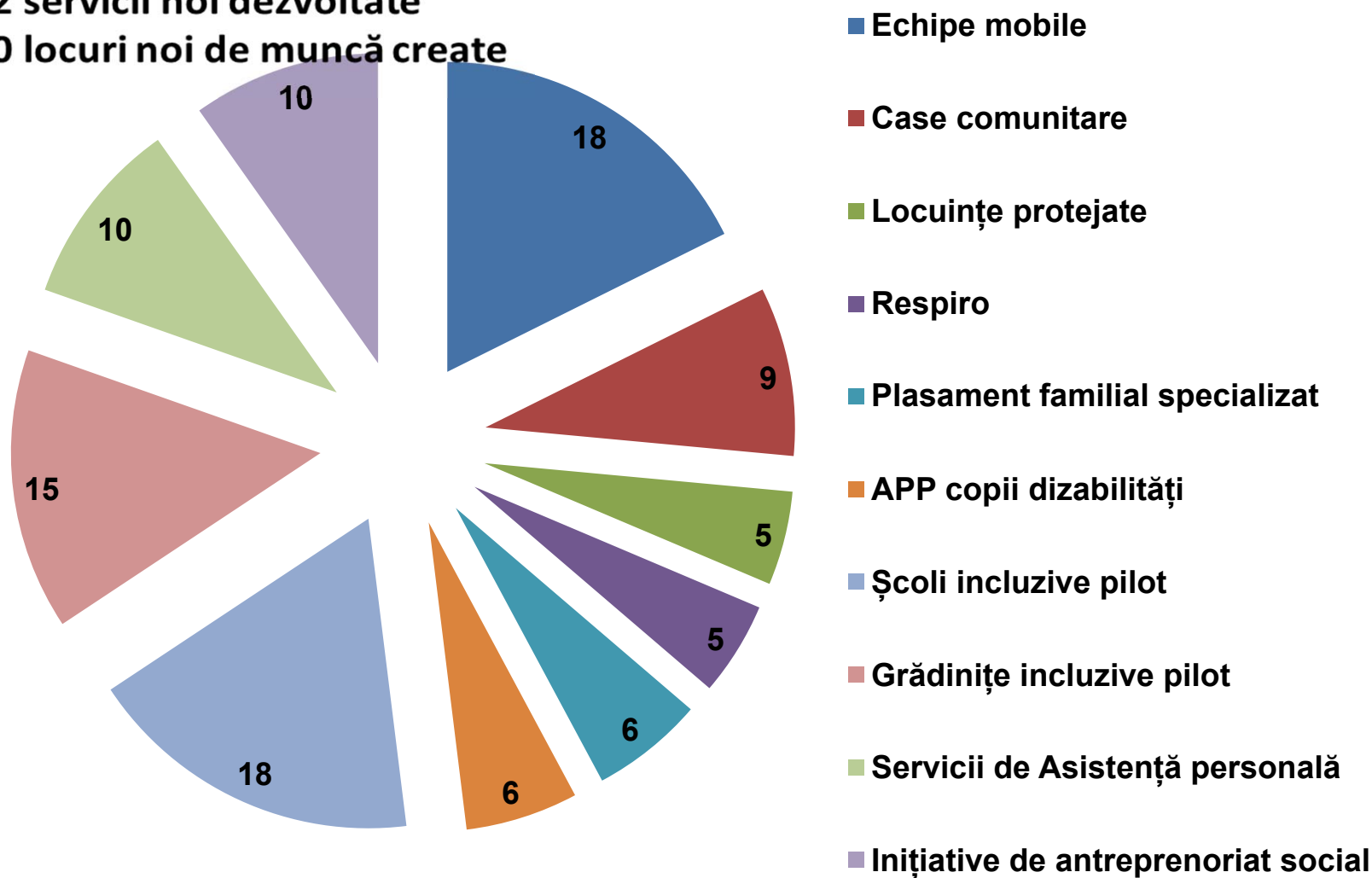
- APL din 12 raioane responsabilă de calitatea serviciilor prestate persoanelor cu dizabilități (bugetarea participativă a serviciilor, monitorizarea și evaluarea participativă a implementării bugetelor anuale)
- Management de caz pentru persoane cu dizabilități funcțional în 12 raioane
- Toate instituțiile rezidențiale pentru persoane cu dizabilități mentale în proces de transformare (evaluarea complexă a persoanelor din 6 instituții rezidențiale – Orhei, Hincești, Cocieri, Badiceni, Balti, Brinzeni. Planuri de transformare elaborate).
- Economiiile instituțiilor rezidențiale pentru anul 2016 redirectionate spre dezvoltarea a 4 servicii de alternativă în comunități.
- Costurile serviciilor sociale planificate incluse în bugetarea pe termen mediu.

Rezultate de impact

- 150 de persoane dezinstituționalizate și peste 100 de persoane prevenite de instituționalizare au un trai bun în comunitățile lor .
- Peste 100 de servicii sociale de sprijin familial, substitutive pentru persoane cu dizabilități prestează servicii de calitate în 12 raioane.
- Modele pilot de incluziune educațională a copiilor cu dizabilități mentale dezvoltate în 15 comunități din 14 raioane (școală + grădiniță)
- Modele pilot de angajare în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități dezvoltate (10 afaceri mici și o întreprindere socială Eco-Vox).
- Modele de schimbare socială prin implicarea persoanelor cu dizabilități funcționale în 11 raioane (Rețeaua grupurilor de self-advocacy și advocacy) .
- Atitudinea comunităților față de persoanele cu dizabilități intelectuale îmbunătățită (Indicatorul gradului de toleranță a sporit de la 7% în anul 2010 la 12% în anul 2014).

Rezultate de impact

112 servicii noi dezvoltate
270 locuri noi de muncă create

Strategii de implementare

- Promovarea incluziunii sociale la diferite nivele (național, raional, local)
- Abordarea comprehensivă a procesului de dezinstituționalizare (dezvoltarea politicilor, a cadrului legal, a serviciilor, asigurarea durabilității financiare, capacitatea tuturor actorilor, schimbarea atitudinii și prevenirea discriminării)
- Abordarea comprehensivă a procesului de incluziune socială (incluziune în serviciile de bază și specializate, în câmpul muncii) și suport în funcție de nevoi pentru o perioadă mai îndelungată
- Urmarea strictă a obiectivelor Programului și convingerea mai multor donatori de a susține diferite aspecte ale incluziunii sociale
- Responsabilizarea persoanelor interesate și implicarea lor în procesele de luare a deciziilor (evaluare, dezinstituționalizare, capacitate, creare de servicii, angajare, monitorizare și evaluare)
- Asocierea cu alte ONG-uri pe domenii interesate în alianțe și promovarea schimbării în comun
- Capacitarea și implicarea persoanelor cu dizabilități și familiilor lor în procesul de promovare a schimbării

Viziuni de perspectivă

- Aprobarea planului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități și elaborarea unui mecanism eficient de implementare
- Asigurarea drepturilor persoanelor cu dizabilități la servicii sociale de calitate în funcție de nevoi în comunitățile lor
- Dezinstituționalizarea a cel puțin 80% din persoanele cu dizabilități mentale și integrarea lor în comunități
- Asigurarea suportului necesar pentru incluziunea educațională și în muncă a persoanelor cu dizabilități intelectuale
- Implicarea mai activă a persoanelor cu dizabilități în procesele de luare a deciziilor la nivel local și național, în special în domeniile care țin de promovarea drepturilor lor.
- Analiza, revizuirea și îmbunătățirea sistemului de pregătire și perfecționare a cadrelor în domeniul asistenței sociale, în particular a celor care activează cu persoane cu dizabilități intelectuale

Mulțumiri partenerilor!

- Guvernul central (MMPSE, ME, MF)
- Guvernele locale (APL nivelurile unu și doi)
- KHSI US
- OSF/MHI, OSF/HMI, OSF/ECP
- Fundația Soros-Moldova
- Comisia Europeană
- I'M Swedish Development Partner (SOIR)
- EEF
- Pas cu Pas
- Agenția Cehă pentru Cooperare și Dezvoltare/ Centre for Mental Health Care Development
- Rețele locale și internaționale de ONG-uri - APSCF/AOPD/EASPD
- Business-ul privat (Petrom, Sandrilliona, Franzeluța)